

DEBATT OCH REFLEXER

FÖRSVARSDÉBATT OCH OFFICERARE

Av generaldirektör ÅKE SUNDELIN

Thede Palm har i juninumret av Svensk Tidskrift under rubriken här ovan tagit upp ett misstolkat och illa stympat uttalande av mig i ett diskussionsinlägg i vintras. Vad jag enligt Aktuellt om civilförsvaret nr 2 den 15 februari i år *faktiskt* sa var, att även försvarsministern "kan antas veta för litet om de säkerhetspolitiska faktorerna, om de integrerade försvarsfunktionerna, om föränderligheten i en krympande värld, för att inte han också skall vara beroende av de analyser och studier, som nu väntas komma igång. — — — Vad man möjligen kan anklaga regeringen för är väl här närmast att den inte har utnyttjat den nu snart avslutade fyraårsperioden för att skaffa sig de erforderliga kunskaperna. Nytankandet kunde ju ha införts i bilden långt tidigare än som nu är fallet. Det är en svaghet att som försvarsministern vid estradintervjun i Stockholms Folkets Hus den 14 januari nödgas slå fast följande: Vårt nuvarande försvars inriktning och styrka utgår från analyser och överväganden, som kan härledas till mitten av 50-talet. Den centrala frågan i dag för vår försvarsdebatt bör nu vara, om det under 50- och 60-talet inträffat några förändringar inom utrikes- och militärpolitiken, som påverkar vårt försvars inriktning och omfattning eller om vi kan fortsätta enligt riktlinjerna i 1958 års försvarsbeslut."

Min kommentar var ordagrant som följer:

"Bortsett ifrån hur man nu har kommit fram till uppfattningen att sådana förändringar har inträffat som man kanske måste ta hänsyn till, innan man på nytt bestämmer sig för en långsiktig inriktning av försvarspolitikerna, förefaller tio hela år vara fullt tillräckliga för att skapa förutsättningar för en kvalificerad uppföljning och analys av skeendet i omvärlden. Och självfallet en uppföljning inte bara av den vapentekniska utvecklingen. Med all respekt för mina militära kolleger tror jag inte att de är skickade att klara det här analysarbetet. De har en vana att tänka i vapensystem, som jag är rädd kan vara ägnad att göra synkretsen lite för trång."

Vad jag talade om var alltså de gångna tio årens försummelser.

Tror någon på allvar att vi — om de tio åren hade utnyttjats på rätt sätt — inte skulle ha varit i stånd att skapa de nödvändiga förutsättningarna?

Det är en konst både att läsa och citera.

Vad beträffar officerarna som bedömare av skeendet i anslutning till mitt många gånger framförda krav på vidgade kunskaper — "krav på att statsmakterna, politikerna, bör inse att avvägningen måste grundas på ett från traditioner och rutin och slentrian frigjort förutsätt-

ningslöst nytänkande" — har det att göra med varken Palms civilingenjörer, som bygger dammar och samtidigt sysslar med naturvårdsfrågor, eller med mina egna byråchefer. Specialister på vapensystem skall syssla med vapentechnik, strateger med strategi och civilförsvare med civilförsvaret, men det är ett rimligt krav när det gäller de grundläggande försvars- och säkerhetspolitiska frågorna, att statsmakterna skapar möjligheter till en *allsidig* expertkvalificerad fortlöpare analys — i samarbete med bland andra officerare och civilförsvare. Den verksamheten skulle ha satts igång för länge sen, så hade vi nu haft ett bättre grepp om mål-

sättningen och de olika tänkbara alternativen inom totalförsvarsramen.

Svar:

Min kolumn i juninumret kommenterade bl. a. behandlingen av officerare som en snävt avskild grupp: jag har ingen anledning att ändra på vad jag skrev. Mitt citat var riktigt. Emellertid gläder det mig, att hr Sundelin fått anledning att uttala sig också om frågor, om vilka jag ej har skrivit och vilka utan tvivel kan ställas under diskussion.

Thede Palm

OM statsförmyndarskap

Om vi få ett statsförmyndarskap, komma alla att se upp till staten som hjälparen i all nöd, som försörjaren och husbonden. Den enskildes intresse och ansvar för att försörja sig och sin familj och med egna krafter arbeta sig upp till en allt bättre och samhällsnyttigare position utbytas emot krav på att staten skall ge bröd. På staten kommer hela ansvaret att kastas. För ett frihetsälskande folk borde en slik ställning vara olidlig.

Fil. dr Karl Hildebrand i Svensk Tidskrift 1937